

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 85.597 van 23 februari 2000
in de zaken A. 47.505/X-7610
A. 47.619/X-7611.**

In zake : Paul HAYEN (overleden),
Rechtsgeding hervat door :
1. Marina BRIERS,
2. Edith HAYEN,
die woonplaats kiezen bij
Advocaten M. BOES en W. MERTENS,
kantoor houdende te 3580 BERINGEN,
Scheigoorstraat 5

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering.

D E R A A D V A N S T A T E, X e K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Paul HAYEN op
3 juli 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorde-
ren van het bevel van 6 mei 1992 van de gemachtigde van
de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en
Huisvesting tot stillegging van de werken aan "Domein
Rood Kasteel" te Sint-Truiden (Kerkom);

Gezien het verzoekschrift dat Paul HAYEN op
14 juli 1992 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het bevel van 5 juni 1992 van de gemachtig-
de van de Gemeenschapsminister van Verkeer, Buitenlandse
Handel en Staatshervorming tot stillegging van de werken
op een grondstuk dat beschermd is deels als dorpsgezicht
"Het Wit Kasteel" te Sint-Truiden (Kerkom-Borlo) en
deels als dorpsgezicht "het kasteel van Kerkom";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord in de zaak A. 47.505;

Gezien de toelichtende memorie van verzoeker in de zaak A. 47.619;

Gezien de memorie van antwoord van de verwerende partij in de zaak A. 47.619;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur P. DE WOLF;

Gelet op de beschikking van 28 maart 1995 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 28 maart 1995 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van de dossiers gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gezien het uittreksel uit het register der overlijdensakten van de stad Sint-Truiden waaruit blijkt dat Paul HAYEN op 20 februari 1998 is overleden;

Gezien het op 28 mei 1998 aan de Raad van State gerichte verzoekschrift waarbij Marina BRIERS en Edith HAYEN verklaren het geding te hervatten;

Gelet op de beschikking van 24 november 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 15 december 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. LUST;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat W. MERTENS, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat F. DE COSTER die, loco Advocaat W. REMY verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de memorie van antwoord in de zaak A. 47.619 buiten de gestelde termijn is ingediend; dat zij overeenkomstig artikel 21, vijfde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State uit de debatten wordt geweerd;

Overwegende dat bij koninklijk besluit van 4 oktober 1979 het "Kasteel van Kerkom", ook genoemd "Het Rood Kasteel Kerkom", gelegen te Sint-Truiden (Borlo), als monument wordt beschermd en hetzelfde kasteel met zijn onmiddellijke omgeving als dorpsgezicht; dat bij koninklijk besluit van 12 februari 1980 "Het Wit kasteel", gelegen te Sint-Truiden (Borlo) als monument wordt beschermd en hetzelfde kasteel met zijn onmiddellijke omgeving als dorpsgezicht; dat de beide besluiten verbieden op de betreffende percelen "de werken uit te voeren vermeld in artikel 44 van de wet van 29 maart 1962, houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw" en "de ordonnantie en het uitzicht van de percelen en van de zich erop bevindende onroerende goederen te wijzigen"; dat op 6 mei 1992 de gemachtigde van de Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting aan verzoekende partij bevel geeft tot stillegging van de volgende werken aan het "Domein Rood Kasteel" die werden begonnen zonder dat hiervoor de vereiste machtiging is verkregen : "Realisatie van een loop piste voor renpaarden door afgraving van het niveau, verharding, gedeeltelijk dichtgooien van vijver"; dat het bevel bij beschikking van 4 juni 1992 van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt, zetelend in kort geding, wordt

opgeschort; dat onder meer wordt overwogen dat de stilgelegde werken "voor het overgrote deel niet in het Domein Rood Kasteel, maar op het Domein Wit Kasteel" plaatshebben; dat op 5 juni 1992 door de gemachtigde van de Gemeenschapsminister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming aan verzoekende partij een nieuw bevel wordt gegeven tot stillegging van de werken voor de realisatie van de loop piste voor renpaarden ("afgraving van het terrein, verharding (steenslag + zand) op plasticfolie, gedeeltelijk dichtgooien van de vijver"); dat het bevel nu specificceert dat de "werken worden uitgevoerd op een grondstuk dat in twee gedeelten als dorpsgezicht beschermd is : enerzijds het dorpsgezicht 'Het Wit Kasteel' te Sint-Truiden (Kerkom - Borlo) met zijn onmiddellijke omgeving, beschermd bij K.B. d.d. 12.2.1980; anderzijds het dorpsgezicht 'het kasteel van Kerkom' met zijn onmiddellijke omgeving beschermd bij K.B. dd. 4.10.1979";

Overwegende dat het bevel van 5 juni 1992 de stillegging van dezelfde werken beveelt als het bevel van 6 mei 1992; dat hieruit volgt dat als het beroep tegen het bevel van 5 juni 1992 wordt verworpen, de vernietiging van het vroegere bevel van 6 mei 1992 de verzoekende partij geen baat meer kan bijbrengen; dat verzoekende partij dan zonder verder belang bij die vernietiging zou zijn; dat hierna eerst het beroep tegen het bevel van 5 juni 1992 wordt onderzocht;

Overwegende dat in de laatste memorie verwerende partij bij wijze van een eerste exceptie betuigt dat ook het tweede beroep gericht is tegen het bevel van 6 mei 1992, getuige het dispositief van het verzoekschrift, en dat verzoekende partij "bijgevolg" zonder belang is;

Overwegende dat het dispositief van het tweede verzoekschrift niet los kan worden gezien van de

andere vermeldingen ervan; dat het verzoekschrift, in zijn geheel beschouwd, kennelijk strekt tot de vernietiging van het bevel van 5 juni 1992; dat de exceptie ongegrond is;

Overwegende dat luidens een tweede exceptie van niet-ontvankelijkheid van het beroep verzoekende partij "in feite een uitspraak van De Raad van State (tracht) te bekomen waarbij deze uitspraak zou doen over de al dan niet nietigheid van de beschermingsbesluiten van 04.10.1979 en 12.02.1980";

Overwegende dat de exceptie de ontvankelijkheid van de middelen betreft, niet van het beroep; dat zij wordt verworpen;

Overwegende dat de verzoekende partij drie middelen aanvoert en "voor zover het bestreden bevel tot stopzetting dd. 05.06.1992 steunt op het K.B. van 04.10.1979" verwijst naar "het middel tot nietigverklaring" in haar eerste verzoekschrift; dat de verwijzing kennelijk betrekking heeft op het tweede en het derde middel in het eerste verzoekschrift; dat die middelen dezelfde strekking hebben als, en tezamen behandeld worden met het eerste, respectievelijk het tweede middel van het tweede verzoekschrift;

Overwegende dat luidens het eerste middel het stopzettingsbevel van 5 juni 1992 in de eerste plaats onwettig is omdat het steunt op een koninklijk besluit dat zelf onwettig is; dat zowel wat het koninklijk besluit van 4 oktober 1979 als dat van 12 februari 1980 betreft "het voorontwerp van lijst, inzet van de beschermingsprocedure, ondertekend werd niet door de Minister, zoals voorgeschreven door artikel 5 van het decreet van 03.03.1976, maar via delegatie, door de leidende ambtenaar van het bestuur monumenten en landschappen"; dat in de laatste memorie

verzoekende partij er aan toevoegt dat "aan de duidelijke bewoordingen van de decreetgever, zoals in artikel 9 tot uiting gebracht, geloof moet worden gehecht en derhalve het beschermingsbesluit als een verordenend besluit dient te worden beschouwd, waarvan ook nu nog bij wijze van exceptie de illegaliteit kan worden ingeroepen, met name wanneer een daarop steunend besluit wordt aangevallen zoals hier het geval is";

Overwegende dat luidens het tweede middel de beschermde percelen "in geen enkel opzicht als een dorpsgezicht in de zin van artikel 2.3 van het decreet van 03.03.1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten kunnen beschouwd worden", dat de praktijk om een bepaald gebouw als monument en de onbebouwde omgeving als dorpsgezicht te beschermen het begrip "dorpsgezicht" misbruikt, dat de overheid de onbebouwde omgeving die met een dorp geen uitstaans heeft desgevallend als landschap kan beschermen op grond van de wet van 7 augustus 1931 tot bescherming van monumenten en landschappen; dat volgens de laatste memorie de eigendommen waarop de beschermingsbesluiten slaan "met de beste wil van de wereld niet als 'dorpsgezicht' kunnen worden beschouwd";

Overwegende dat de besproken middelen de wettigheid betwisten van de koninklijke besluiten van 4 oktober 1979 en 12 december 1980; dat die besluiten betrekking hebben op de rechtstoestand van welbepaald het "Kasteel van Kerkom" en zijn onmiddellijke omgeving en van "Het Wit kasteel" en zijn onmiddellijke omgeving; dat de beide beschermingsbesluiten essentieel een individueel karakter bezitten; dat zij geen normatieve waarde hebben; dat de formulering van het artikel 9 van het decreet van 3 maart 1976 niet tot een andere conclusie leidt; dat volgens het artikel het koninklijk besluit tot bescherming van een dorps- of stadsgezicht

"verordenende kracht" heeft; dat dit moet begrepen worden als "(ver)bindende kracht";

Overwegende dat binnen de beroepstermijn geen vordering tot vernietiging is ingesteld tegen de koninklijke besluiten van 4 oktober 1979 en 12 december 1980; dat de regelmatigheid van definitief geworden individuele beslissingen niet meer kan worden betwist, ook niet bij wege van een op artikel 159 van de Grondwet gesteunde exceptie van onwettigheid; dat de besproken middelen onontvankelijk zijn;

Overwegende dat luidens het derde middel het motiveringsbeginsel en artikelen 2 en 3 van de uitdrukkelijke motiveringswet van 29 juli 1991 zijn geschonden; dat wordt toegelicht "dat het bestreden stopzettingsbevel in het geheel niet aanduidt waarom het aanleggen van een loop piste voor paarden niet verenigbaar zou zijn met het 'dorpsgezicht'"; dat in de laatste memorie verzoekende partij nog stelt dat het bevel "niet, minstens onvoldoende, duidelijk (maakt) op welke punten de werken in strijd waren met het beschermingsbesluit (immers, niet elke handeling in een zogenaamd dorpsgezicht is aan vergunning onderhevig)";

Overwegende dat het bestreden bevel uitdrukkelijk vermeldt dat het is getroffen "krachtens artikel 11 par. 4 van het Decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten"; dat het voorts de werken opsomt "die werden begonnen zonder dat hiervoor de vereiste machtiging is verkregen" : "realisatie van een loop piste voor renpaarden door afgraving van het terrein, verharding (steenslag + zand) op plasticfolie, gedeeltelijk dichtgooien van de vijver"; dat het tenslotte formeel verwijst naar de koninklijke besluiten van 12 februari 1980 en 4 oktober 1979 die de grond, waarop de gewraakte werken worden uitgevoerd, als dorpsgezicht

beschermen; dat hiermee voldoende te kennen is gegeven waarom en op welke punten het aanleggen van de loop piste met de bescherming als dorpsgezicht in strijd komt; dat het middel ongegrond is;

Overwegende dat het beroep tegen het bevel tot stillegging van 5 juni 1992 ongegrond is; dat het moet worden verworpen; dat dienvolgens, om de hoger aangehaalde redenen, verzoekende partij zonder actueel belang is bij de vordering tot vernietiging van het bevel van 6 mei 1992 en ook dat beroep dient te worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De beroepen worden verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de beroepen, bepaald op achtduizend frank, komen ten laste van de nalatenschap van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzitting, op drieëntwintig februari tweeduizend,
door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. BOVIN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
	D. MOONS,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

J. BOVIN.